

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בננסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

לפני כבוד השופטת רות רונן

המבקש:

טל בננסון

ע"י ב"כ עוה"ד גיסין, פרייליך ושהרבני

נגד

המשיבה:

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד טולצ'ינסקי, הירש, מירוויס ואפרתי

פסק דין

1
2 1. המבקש הגיש בקשה לגילוי מסמכים בטרם הגשת תביעה נגזרת. הבקשה מתייחסת
3 לשלוש עסקאות למכירת מקרקעין של המשיבה (להלן: "טבע"). הבקשה הוגשה נגד
4 טבע ונגד המשיבים 2-13: מנכ"ל טבע, מנהלת הכספים בה וחברי הדירקטוריון (כל
5 המשיבים הללו יכוננו להלן יחד: "נושאי המשרה"). ביחס לשלוש העסקאות נטען
6 כי נושאי המשרה הפרו את חובתם לקבל את המחיר המקסימאלי עבור המקרקעין.
7 לגישתו של המבקש, בכך הם פעלו בניגוד לתכלית החברה – להשיא את רווחיה.
8

רקע עובדתי

9
10 2. טבע היא חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל אביב
11 ובארצות-הברית, ואשר עוסקת בייצור, שיווק ופיתוח של תרופות. בקשת האישור
12 מתייחסת כאמור לשלוש עסקאות של מימוש נכסי מקרקעין שטבע התקשרה בהן
13 כחלק מיישום תכנית רה-ארגון מקיפה, שנועדה להפחית את עלויות החברה ולשפר
14 את ביצועיה העסקיים (להלן גם: "תכנית הרה-ארגון", ראה סעיף 2 לתצהיר מטעם
15 המשיבים, וסעיף 19 לבקשה). לצורך ביצוע שלוש העסקאות, גייסה טבע את חברת
16 CBRE שהעניקה לה לדבריה ליווי צמוד לאורך כל הליכי המכירה (ר' סעיפים 7,
17 22, 29 לתצהיר מטעם המשיבים).
18

19 שלוש העסקאות יפורטו להלן.
20

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

3. **עסקת מכר מגרש "טבע טבליות" בהר החוצבים** – כחלק מתכנית הרה-ארגון

החליטה טבע לסגור מפעל בשם "טבע טבליות" (להלן: **"מפעל טבע טבליות"**) ולמכור את המקרקעין עליהם הוא שוכן. טבע פרסמה באמצעות חברת CBRE הזמנה להציע הצעות לרכישת זכויותיה בנכס האמור (ר' נספח 1 לתשובה). ההזמנה כללה מספר תנאים ובכלל זה לוחות זמנים, כאשר המועד שנקבע במקור כמועד האחרון להגשת הצעות היה יום 14.2.2019.

7

בתשובה לבקש הובהר כי בסמוך לפני פקיעת המועד האמור, נוכחה טבע לדעת כי לא הוגשו די הצעות מספקות, וכן כי קיימים מספר מציעים פוטנציאליים המעוניינים בשהות נוספות כדי שיוכלו לבחון האם להגיש הצעה. טבע האריכה מספר פעמים את המועד האחרון לקבלת הצעות ולבסוף נקבע והובהר למציעים הפוטנציאליים כי יום 4.3.2019 יהיה המועד האחרון שבו ניתן יהיה להציע הצעות, וכי טבע לא תקבל הצעות נוספות או משופרות לאחר מכן (ר' סעיפים 9-15 לתצהיר מטעם המשיבים).

15

לטענת המשיבים, במועד שהוגדר כמועד האחרון להצעת הצעות היתה הצעתה של חברת לווינשטין נכסים בע"מ (להלן גם: **"לווינשטין"**), בסך 171 מיליון שקלים, ההצעה הגבוהה ביותר. לכן, ובהתאם לכללים שנקבעו על-ידי טבע מראש, ניהלה טבע משא-ומתן עם חברת לווינשטין בקשר לעסקת המכר (ר' 15-16 לתצהיר מטעם המשיבים).

21

4. ביום 27.3.2019 הגיש מר מאיר אזרואל (להלן גם: **"אזרואל"**) תביעה לבית-המשפט

המחוזי בתל-אביב נגד טבע (ת"א 19-03-64064). במסגרת התביעה עתר מר אזרואל לקבלת צו מניעה זמני כנגד התקשרותה של טבע בעסקת המכר של מפעל טבע טבליות עם חברת לווינשטין (להלן: **"הבקשה לצו מניעה"**), העתק הבקשה לצו מניעה צורף כנספח 3 לבקשה דנן). מר אזרואל הוא מציע מתחרה שביקש אף הוא לרכוש מטבע את מפעל טבע טבליות. המשיבים טענו כי במועד שהוגדר כמועד האחרון להצעת הצעות, היתה הצעתו המתחרה של מר אזרואל, שעמדה על סך של 161 מיליון שקלים, ההצעה שהגיעה למקום השני (ר' סעיף 15 לתצהיר מטעם המשיבים).

31

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

- 1 ביום 15.4.2019 הגיש המבקש בבקשה דנן בקשה להצטרף כצד לבקשה לצו מניעה
2 שהגיש מר אזרואל (ראה נספח 8 לבקשה). ביום 16.4.2019 נערך דיון בבקשה לצו
3 מניעה. בית-המשפט החליט בדיון זה על מחיקת התביעה והבקשה לצו מניעה זמני
4 שהוגשה במסגרתה (ראה נספח 9).
5
- 6 **עסקת מכר מגרש "מפעל המשאפים" בהר החוצבים** – טבע התקשרה עם חברת
7 ויתניה בע"מ (להלן גם: "ויתניה") בעסקה למכירת המקרקעין הידועים כמתחם
8 "מפעל המשאפים" שבהר החוצבים בירושלים (להלן גם: "מפעל המשאפים"),
9 וזאת בתמורה לסך של 107 מיליון ₪ (ראה נספח 10 לבקשה). לטענת המשיבים,
10 היתה הצעתה של חברת ויתניה ההצעה הגבוהה ביותר מבין ההצעות שהתקבלו
11 בחברה עבור הנכס האמור, ושהתאימו לדרישות העסקה ולתנאיה של טבע (ר' סעיף
12 26 לתצהיר מטעם המשיבים).
13
- 14 **עסקת מכר מתחם "טבע מדיקל" באשדוד** – טבע התקשרה עם חברת חירון מסחר
15 השקעות ומבני תעשייה בע"מ (להלן: "חירון"), בעסקה למכירת המקרקעין המצויים
16 באזור התעשייה באשדוד והידועים כמתחם "טבע מדיקל" (להלן גם: "מתחם טבע
17 מדיקל") בתמורה לסך של 109 מיליון ₪ (ראה נספח 12 לבקשה). העסקה למכירת
18 מתחם טבע מדיקל נעשתה על דרך התמחרות ודרך הזמנה שפרסמה טבע להציע
19 הצעות לרכישת הנכס.
20
- 21 לטענת המשיבים, במועד שנקבע לחשיפת ההצעות היתה ההצעה של חירון ההצעה
22 הגבוהה ביותר שעמדה בתנאים שנקבעו על-ידיה, ולכן היא ההצעה שנבחרה לצורך
23 ניהול משא-ומתן לחתימה על הסכם המכירה (ר' 31 לתצהיר מטעם המשיבים).
24
- 25 ביום 15.4.2019 פנה המבקש לנושאי המשרה והדירקטורים בטבע באמצעות בא-
26 כוחו, במכתב דרישה לקבלת מידע ומסמכים ביחס להליכי מכר המקרקעין של
27 שלושת נכסי המקרקעין שפורטו לעיל (ראה נספח 7 לבקשה). דרישתו לא נענתה
28 ולכן הוא הגיש את הבקשה דנן.
29
- 30 **תמצית טענות הצדדים בבקשה**
- 31 8. המבקש העלה טענות ביחס לשלוש העסקאות שפורטו לעיל:

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנסיסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

- 1 **ביחס למפעל טבע טבליות** טען המבקש כי מפעל זה נמכר תמורת סכום של 171
2 מיליון ₪. זאת למרות שלטבע הוצעה הצעה נוספת על ידי מר אזרואל, שהציע לרכוש
3 את המפעל תמורת סכום גבוה יותר; **ביחס למפעל המשאפים** נטען כי מפעל זה
4 נמכר לא במסגרת הליך תחרותי אלא טבע ניהלה משא-ומתן עם מציע יחיד תוך
5 התעלמות מהצעה משופרת של 135 מיליון ₪ שהוצעה באמצעות מר צדק לגבס
6 (להלן גם: "לגבס"); **וביחס למתחם טבע מדיקל** נטען כי הוא נמכר תמורת 109
7 מיליון ₪ תוך התעלמות ממציע מתחרה פוטנציאלי שביקש לשפר את הצעתו באופן
8 משמעותי בסך של כ-15-10 מיליון ₪.
9
- 10 9. לטענת המבקש, בשני המקרים הראשונים לא נערך הליך של התמחרות בין מציעים
11 מובילים; נקצב פרק-זמן קצר של חודש בלבד למימוש הליך המכר של מפעל
12 טבליות; ולא נעשה פרסום מספיק של הזמנה להצעת הצעות לרכישת הנכסים. הוא
13 טען כי טבע פעלה באמצעות חברת CBRE ולא פרסמה פנייה פומבית למציעים
14 בעיתונות. לגישתו, כל העובדות הללו מקימות חשש מהותי להפעלה של שיקול-דעת
15 באופן בלתי-סביר.
16
- 17 10. בהתייחס למכירתו של מפעל טבע טבליות, הוסיף המבקש וטען כי חברת לוינשטיין
18 הוכרזה על-ידי טבע כזוכה. מר אזרואל הגיש בקשה לצו מניעה נגד העסקה בה הוא
19 טען כי הוא הציע 181 מיליון ₪ בתמורה למקרקעין, וכי הוא יהיה מוכן לשפר הצעה
20 זו באופן מהותי. למבקש נודע על ההליך והוא ביקש להצטרף לבקשת אזרואל לצו
21 מניעה. בדיון בבית-המשפט הסכים מר אזרואל לשפר את הצעתו ולהציע 200 מיליון
22 ₪. זאת לפני שעסקת לוינשטיין אושרה. מר אזרואל עדכן את טבע ביחס לשיפור
23 בהצעתו יומיים בלבד לאחר המועד האחרון להגשת הצעות, והוא אף הסכים לקחת
24 חלק בהתמחרות פומבית.
25
- 26 המבקש הפנה לפסיקה לפיה יש הצדקה לפתוח מחדש הליכי התמחרות כאשר יש
27 שיפור משמעותי של תמורת המכר, וזאת לאור השיקול של טובת הנושים והעיקרון
28 של השאת תמורת המכר. הוא טען כי הלכה זו חלה מכוח קל-וחומר במקרה דנן.
29 המבקש כפר בטענה אפשרית של טבע כי לעסקה כלל לא נדרש אישור של
30 הדירקטוריון.
31

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

11. טבע השיבה לבקשה וטענה כי יש לדחות אותה. בין היתר נטען כי הבקשה אינה מבוססת על ראיות אלא על שמועות ורכילויות. עוד נטען כי יש לדחות את הבקשה מאחר שלדירקטורים בטבע ניתן פטור מתביעות בעילה של רשלנות, וכן כי בנסיבות העניין חל על כל החלטותיה של טבע כלל שיקול-הדעת העסקי.

דיון

12. לאחרונה מוגשות לבתי-המשפט ובכלל זה למחלקה הכלכלית בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב בקשות לא מעטות לגילוי מסמכים מכוח סעיף 198א לחוק החברות. הסעיף הזה מאפשר למבקש הרשאי להגיש תביעה נגזרת לפי סעיף 197 לחוק, לעתור, גם לפני הגשת הבקשה לאישור תביעה נגזרת, כי בית-המשפט יורה לחברה לגלות לו מסמכים הנוגעים להליך בקשת האישור.

13. הפסיקה קבעה כי הנטל המוטל על מבקש בבקשה כזו הוא נטל נמוך יותר מזה המוטל על מבקש בהליך של בקשה לאישור תביעה נגזרת (ר' רע"א 3487/16 **יפעת נ' בנק לאומי לישראל**, פס' 14 (6.9.2016) (להלן: "**עניין יפעת**"); רע"א 1360/18 **ר'בקה טכנולוגיות בע"מ נ' חברת כימיקלים לישראל בע"מ**, בפסקה 10 (11.10.2018)). כידוע, גם הנטל המוטל על מבקש בבקשה לאישור תביעה נגזרת הוא נטל נמוך יותר מזה המוטל על התובע בדיון בתביעה לגופה (ר' סעיף 198א)).

העולה מהאמור הוא כי באופן תיאורטי, כאשר מוגשת בקשה לגילוי מסמכים מכוח ס' 198א לחוק החברות, יתכן שהדיון בטענות הצדדים יתנהל 3 פעמים (אם הבקשה לגילוי מסמכים מתקבלת, וגם בקשת האישור מתקבלת), כאשר בכל פעם נבחנות הטענות תחת נטל שונה.

14. מבקש המעוניין להגיש תביעה נגזרת כנגד חברה עלול להיות לעיתים במצב של נחיתות אינפורמטיבית, שיכביד עליו להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת. קיומה של נחיתות כזו עלול להיות בעייתי ביחס לאותם נתבעים פוטנציאליים אשר הפרו חובות כלפי החברה, וזאת בהנחה שפערי המידע הללו שוללים את האפשרות להגיש נגדם תביעה שתתקבל. המחוקק היה ער לבעייתיות הזו ולכן איפשר למבקש פוטנציאלי להגיש בקשה לגילוי מסמכים עוד בטרם הגשת בקשת האישור עצמה (ור' גם רע"א 7327/16 **ברק נ' גזית-גלוב בע"מ**, בפסקה 7 (6.12.2016)). ככל שמדובר ב"נתבעים

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בננסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

מפרים", הרי שלילת האפשרות להגיש נגדם תביעה נגזרת רק בשל קיומם של פערי מידע, תביא לתוצאה לא רצויה לפיה ה"חוטא" ייצא נשכר.

15. יחד עם זאת, במקביל לפתרון שהסעיף מקנה לאותם תובעים פוטנציאליים המבקשים לתבוע נתבעים מפרים, הסעיף עלול לשמש גם תובעים אחרים, המגישים תביעות נגד נתבעים שלא הפרו את הוראות הדין (בין מטעמי סחטנות או מטעמים אחרים). מובן כי בקשות כאלה, המוגשות נגד נתבעים שאינם מפרים, הן בקשות בעייתיות שכן הן מטילות סיכון והוצאות על מי שפעל כדין. הוצאות כאלה אינן רצויות, לא מבחינת הנתבעים ואף לא מבחינת החברה בכללותה.

לכן, הדיון בבקשות לגילוי מסמכים לפי סעיף 198א צריך להביא בחשבון את שני השיקולים הללו, המכוונים לכאורה לכיוונים סותרים – מגמה שלא להטריד לחינם נתבעים שפעלו כדין, ומנגד – מתן אפשרות לצמצם פערי מידע ביחס לפעולותיהם של נתבעים מפרים.

16. כאמור לעיל, הפסיקה קבעה לא אחת כי הנטל המוטל על מבקש בבקשה לגילוי מסמכים הוא נטל נמוך יחסית. זאת כדי לאפשר גם למבקש שיש לו מידע מוגבל בלבד אודות התנהלותו של הנתבע, לנסות לקבל מידע נוסף שיאפשר לו להגיש בקשת אישור "שלמה" ומלאה (או להיווכח לאור עיון במסמכים שיימסרו לו כי לא עומדת לו עילת תביעה, ואז לא תוגש בקשת אישור מיותרת).

יחד עם זאת, וכדי לא לחשוף כל חברה – גם כזו הפועלת כדין – לבקשות רבות לגילוי מסמכים, לא כל בקשה לגילוי מסמכים צריכה להתקבל. כדי שהבקשה תתקבל, על המבקש לעמוד ברף הראייתי שנקבע, ואם לא עשה כן – בקשתו תידחה. בפני המבקש ניצבת "משוכה שעל המבקש לצלוח" [שיש לה] חשיבות מיוחדת בבקשת גילוי המוגשת לפני ולצורך הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת בשים לב לחשש שצוין לעיל מפני תביעות סרק" (ר' עניין יפעת בפסקה 16).

17. באופן דומה קבע בית-המשפט העליון ברע"א 6122/14 בנק הפועלים נ' נשר (6.5.2015, השופט נ' הנדל) כי –

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בננסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

1 "מצד אחד, נועד סעיף 198א להקל על בעל מניות (בין היתר)
2 המבקש להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת ואינו חשוף
3 לרוב ומטבע הדברים למידע המאפשר זאת. מצד שני
4 מודגש הצורך בקיומה של תשתית ראייתית ראשונית
5 לצורך היעדרות לבקשה לגילוי. ואם בהשוואה לתביעה
6 רגילה עסקינן, נאמר כי נטל כזה אינו מוטל על התובע
7 הרגיל ולו מן הטעם שהוא אינו גורר אחריו קבוצה שלמה.
8 תנאי זה הוא ייחודי, אפוא, לסעיף 198א. הוא הכרחי לנוכח
9 החשש מבקשות ותביעות סרק שתוצאתן סרבול ההליכים,
10 פגיעה ביעילות וכרסום במוסד התביעה הנגזרת על
11 יתרונותיו הברורים. חשש זה בולט במיוחד מקום שבו
12 מוגשת בקשה לגילוי מסמכים עובר להגשת בקשה לאישור
13 תביעה נגזרת ועל מנת לבסס את האחרונה".

14
15 עמידה דווקנית על הדרישה לרף ראייתי מינימאלי, נועדה אם כן להגן על אותם
16 נתבעים שאין כנגדם עילת תביעה, מפני החובה לחשוף בפני בעלי-מניותיהם מידע
17 שאלמלא הבקשה לפי ס' 198א הם לא היו זכאים להיחשף אליו.

18
19 18. עוד יש לזכור כי המחוקק התייחס באופן מפורש בחוק החברות לזכותם הכללית של
20 בעלי-מניות לקבל מסמכים מהחברה. סעיף 184 לחוק קובע מהם המסמכים שכל
21 בעל-מניות רשאי לקבלם. מכלל ההן בסעיף ניתן ללמוד את הלאו – היינו כי בעל-
22 מניות אינו זכאי בדרך-כלל למסמכים מעבר למסמכים המנויים בו.

23
24 חיובה של החברה לחשוף מסמכים נוספים עלול לפגוע בחברה, הן בשל העלות
25 שעשויה להיות לתהליך החשיפה (בעיקר כאשר מדובר בכמות גדולה של מסמכים
26 או במסמכים שיש קושי לאתר אותם); והן מאחר שעצם החשיפה עלול לפגוע
27 בחברה (בשל חשיפה של סודות מסחריים שלה, של שיטות עבודה שלה וכד').

28
29 19. סיכומה של נקודה זו – סעיף 198א נועד לשרת תכלית חשובה של צמצום פערי מידע
30 בין תובעים לבין נתבעים פוטנציאליים. יחד עם זאת, יש לעשות בו שימוש זהיר כדי
31 לא לחשוף נתבעים שלא הפרו את הדין לחובה לנהל הליכים יקרים ולחשוף מסמכים

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנסיסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

שאלמלא כן לא היה עליהם לחשוף אותם. חשיפה כזו מטילה עלות לא רצויה על
הנתבעים שפעלו כחוק. לכן יש להקפיד כי רק בקשות בהן המבקש עמד ברף
הראיתי הנדרש יתקבלו, בעוד בקשות אחרות, שאינן מבוססות ולו גם ברמה
הנמוכה הנדרשת בהליכים לפי סעיף 198א לחוק החברות, יידחו תוך חיוב המבקש
בהוצאות הולמות.

נבחן אם כן את הבקשה דנן לאור האמור לעיל.

האם עמד המבקש ברף הראיתי הנדרש?

20. אני סבורה כי במקרה דנן לא עמד המבקש ברף הראיתי הנדרש ולא הוכיח, ולו גם
ברמה הנמוכה הנדרשת בבקשה מסוג זה, כי יש בסיס לטענותיו. מספר טעמים
למסקנה זו: ראשית, הבקשה נוגעת להחלטות עסקיות שהתקבלו בחברת טבע, ואין
כל ביסוס שהוא לטענה אפשרית ביחס לניגודי עניינים של מי מנושאי המשרה. לכן,
מדובר בהחלטות שחל עליהן כלל שיקול-הדעת העסקי, ואין כל מקום להתערבות
של בית-המשפט בתוכן; שנית, האסיפה הכללית של טבע החליטה לפטור את
הדירקטורים בחברה מאחריות בגין הפרת חובת זהירות, ואף מטעם זה אין מקום
לקבל את הבקשה; ושלישית, טענותיו של המבקש מבוססות בחלקן על שמועות
שאין להן כל עיגון בראיות. להלן נפרט נושאים אלה.

תחולת כלל שיקול-הדעת העסקי

21. המבקש ציין, בשולי בקשתו את עילת התביעה לה הוא טוען. לגישתו, מהעובדות
שפורטו על-ידי עולה ש"היה לכאורה באפשרות של טבע למצות אפשרות להשאת
התמורה מעבר לתמורת המכר שסוכמה ביחס לכל אחד מ-3 הנכסים נמכרים אולם
היא בחרה מטעמים לא ברורים שלא לעשות כן. מימוש נכסים בשווי נמוך מצטבר
בעשרות מיליוני ₪ מהשווי שניתן היה לקבל בעבורם, באופן העומד בניגוד לעיקרון
השאת התמורה, באי הכוונה מראש על-ידי דירקטוריון החברה ובאי פעולה
לתיקון הכשלים בדיעבד, מלמד על שיקול-דעת בלתי-תקין באופן מהותי, הנמצא
בין רשלנות והפרת חובת זהירות לבין התנהלות בניגוד עניינים. הדבר מקים
בבירור עילת תביעה לחברה כנגד נושאי המשרה וחברי הדירקטוריון האחראים
לאישורה" (סי' 70ב' לבקשת המבקש, ההדגשות הן שלי, ר.ר.).

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנסיסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

22. מהדברים הללו עולה כי המבקש סבור כי לחברה עומדת כנגד הדירקטורים עילת תביעה של רשלנות. אכן, המבקש מציין גם אפשרות להתנהלות של הדירקטורים בניגוד עניינים. אולם יש לדחות אפשרות זו, שהמבקש לא הציג לגביה כל ראיה שהיא בבקשתו. אין די בטענה סתמית לפיה התנהלות הדירקטורים מעידה על ניגוד עניינים או כי שיקול-דעתם מצוי בין רשלנות לבין ניגוד עניינים. כדי שבית-המשפט יוכל להידרש לטענה בדבר ניגוד עניינים אפשרי, היה על המבקש להבהיר ממה נובע לשיטתו ניגוד העניינים האמור.

23. ניגוד עניינים קיים כאשר מקבל ההחלטה עשוי ליהנות ממנה באופן אישי, היינו כאשר יש לו זיקה אישית משמעותית למושא ההחלטה שעליו לקבל (ר' ע"פ 3891/04 **ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ נ' מדינת ישראל פ"ד** (1) 294 (2005), וגם את החלטתי בתנ"ג (כלכלית) 14-12-7541 **לייבוויץ נ' יורש פס'** 39-40 (2.6.2016)). בנסיבות כאלה מתעורר חשש כי נושא המשרה אינו שוקל את טובת החברה אלא את טובתו האישית, וכי הוא מקבל החלטה מטעמים זרים של קידום העניין האישי שלו, ולא מטעמים עניינים של קידום טובתה של החברה.

כדי שניתן יהיה לבחון קיומו של ניגוד עניינים אפשרי של מי מנושאי המשרה, היה על המבקש לציין מהו ה"עניין האישי" הנוגד שיש לנושאי המשרה כולם או חלקם, שכתוצאה ממנו הם פעלו לגישתו שלא לטובת החברה אלא כדי לקדם את האינטרס האישי שלהם.

24. באופן דומה קבע לאחרונה כב' השופט ע' גרוסקופף בפסק-הדין בת"א (מחוזי מרכז) 47302-05-16 **בטר פלייס ישראל (ח.ת.) 2009 בע"מ (בפירוק) נ' שי אגסי** (12.09.2018), בפסקה 79, לגבי טענה של "פזיזות": **"טענה לכך שחל חריג הפזיזות שבסעיף 263 לחוק החברות אינה יכולה להיטען בעלמא, על-ידי ציון המילה 'פזיזות' ותו לא, ללא פריסת כל תשתית עובדתית התומכת בנטען. אלא שכך בדיוק נעשה במסגרת כתב התביעה"**. באותו עניין הורה בית-המשפט על סילוק על הסף של תביעה שהוגשה על-ידי מפרקי חברה בקבעו כי **"ככל שדי בעובדות שנטענו בכתב התביעה כדי לגבור על כלל שיקול-הדעת העסקי, דין בקשת הסילוק להידחות. ואם לא די בהן – דין בקשה הסילוק להתקבל"** (פס' 91).

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

25. במקרה דנן, באין בבקשה כל טענה שהיא בהקשר זה וללא כל פריסת תשתית עובדתית התומכת בה, אין מקום לקבוע ולו גם לכאורה כי נושאי המשרה היו במצב של ניגוד עניינים. משכך, יש להניח כי נושאי המשרה קיבלו את ההחלטות שלהם ביחס למכירת נכסי המקרקעין של החברה מטעמים עניינים ולא כדי לקדם אינטרס אישי כלשהו שלהם.
26. כאשר מדובר בהחלטה שלא התקבלה בניגוד עניינים, יכול המבקש לכל היותר לטעון כי נושאי המשרה התרשלו בקבלת ההחלטות הנוגעות למכירת נכסי המקרקעין, וכי הם פעלו באופן שלשיטתו היה בלתי-סביר, ולא בדרך בה הוא סבור כי היה על טבע לפעול. כאמור, כך טען המבקש במקרה דנן.
27. במה מתבטאת הרשלנות הנטענת? מתיאור העובדות בבקשה, עולה **בהתייחס למפעל טבע טבליות**, כי לשיטת המבקש היה על טבע לאפשר למר אזוראל להגיש את ההצעה המשופרת שלו. זאת חרף האיחור בן שני ימים בלבד (לשיטתו של המבקש) במסירת העדכון על-ידי מר אזוראל אודות ההצעה המשופרת.
- המבקש סבר כי לא היה מקום כי הנהלת טבע תערים קשיים על מר אזוראל ב"טענות פרוצדורליות ודיוקניות (פסילת הצעה משופרת בגין הגשה באיחור של ימים בודדים), וזאת כאשר טרם נחתם בכלל חוזה... ובטרם התמלא תנאי מתלה מהותי של אישור דירקטוריון טבע להתקשרות בעסקה. לא זאת בלבד, אלא שהנהלת החברה, באופן תמוה ובלתי-מוסבר, בחרה שלא לערוך הליך התמחרות בין המציעים המובילים" (ר' ס' 38 לבקשה).
28. **בהתייחס למפעל המשאפים**, המבקש סבור כי היה על טבע לערוך הליך תחרותי ולא לנהל משא-ומתן מול מציע יחיד, וכן הוא היה סבור כי טבע לא פרסמה באופן מספק את נושא המכירה.
29. **בהתייחס לעסקת מתחם טבע מדיקל**, טען המבקש כי טבע בחרה לממש את הנכס בדרך של התמחרות, אולם הוא העלה טענה ביחס לאסטרטגיה שהיא בחרה בה בהקשר זה, שלגישתו הייתה "תמוהה" שכן המציעים לא ידעו זה אודות זה. המבקש

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בננסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

- 1 היה סבור כי גם בהקשר זה הייתה החלטתה של טבע לגבי אופן ביצוע הליך המכר,
2 החלטה "בלתי-סבירה הנגועה בפגם היורד לשורשו של עניין".
3
- 4 טענות אלה הן אם כן כולן טענות המייחסות לטבע התנהלות שהיא רשלנית ובלתי- 30.
5 סבירה לשיטתו של המבקש. כידוע, בית-המשפט העליון אימץ לאחרונה לשיטת
6 המשפט הישראלית את כלל שיקול-הדעת העסקי (ר' ע"א 7735/14 אילן ורדניקוב נ'
7 שאל אלוביץ (28.12.2016)(להלן: "עניין ורדניקוב"); ע"א 4857/16 אפרים מנשה
8 נ' יוז'ין אייר בע"מ (24.04.2018)). הכלל מתייחס למצב בו לנושאי המשרה אין
9 ניגודי עניינים בין טובתם האישית לטובת החברה וכאשר החלטותיהם הן מיוחדות
10 ומתקבלות בתום-לב. במצב כזה, מעניק הדין מעין חסינות לנושאי המשרה מפני
11 הטלת אחריות על-ידי יצירת "חזקה הניתנת לסתירה" לטובת הנתבע, והטלת הנטל
12 הראשוני על התובע לסתור את החזקה הזו (ר' עניין ורדניקוב בפסקה 75).
13
- 14 כלל שיקול-הדעת העסקי מבוסס על ההנחה לפיה במצב בו לדירקטורים אין עניין 31.
15 אישי אחר, הם ייטו לנסות לפעול לטובת החברה ולקבל החלטות ששיאו את
16 רווחיה (לאור מערך התמריצים ואמצעי הפיקוח השוקיים המכתיבים להם לקבל
17 החלטות עסקיות ראויות). ההנחה היא כי לדירקטורים יש כישורים מתאימים
18 לקבל החלטות כאלה, וכי מנגד, לבתי-המשפט אין יתרון מוסדי עליהם בקבלת
19 החלטות עסקיות. יתרה מזאת, אין טעם לחשוף את מקבלי ההחלטות בחברה
20 לחשש מפני האפשרות שיוגשו נגדם תביעות בעילה של רשלנות אם החלטותיהם לא
21 יעלו יפה, שכן חשש זה עלול להרתיע אותם בהרתעת יתר מפני קבלת החלטות
22 נועזות וחדשניות ומנטילת סיכונים.
23
- 24 כאשר חל כלל שיקול-הדעת העסקי, בית-המשפט מחיל רמת ביקורת נמוכה מאוד
25 על תוכן של החלטות הדירקטוריון. במקרים כאלה, כך נקבע על-ידי בעבר "בית-
26 המשפט לא ימיר את שיקול-דעתו בזה שהפעילו נושאי המשרה בחברה, שהם
27 הגורמים המקצועיים המוסמכים להפעיל שיקול-דעת זה. הדגש בכלל שיקול-
28 הדעת העסקי עובר אם כן מבחינת תוכן ההחלטה לבחינתו של ההליך במסגרתו
29 התקבלה ההחלטה ותקינותו של ההליך זה. כל עוד ההליך קבלת ההחלטה היה תקין,
30 לא יבחן בית-המשפט את סבירותה של ההחלטה לגופה" (ר' החלטתי בתנ"ג
31 (כלכלית) 15-11-17542 הרפז נ' בנק הפועלים בע"מ, 19.11.2017, פס' 37).

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנסיסון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

- 1
2 32. כל השיקולים הללו יפים גם למקרה דנן. המבקש עותר כי בית-המשפט יתערב
3 בתוכנן של החלטות הדירקטוריון לגבי אופן מכירת שלושת נכסי המקרקעין של
4 טבע. ההחלטות ביחס לשאלה איך לנהל את מכירת הנדל"ן של טבע ואיזו מבין
5 ההצעות צריכה טבע לקבל, הן החלטות עסקיות. חזקה על נושאי המשרה שקיבלו
6 אותן, כי הם ניסו לקבל את ההחלטה הטובה ביותר עבור החברה וזאת תוך יישום
7 מכלול רחב של שיקולים רלוונטיים.
8
9 חשיפה אפשרית של הדירקטורים במצב כזה לתביעה עתידית אפשרית בטענה לפיה
10 "אפשר היה למכור את הנכס במחיר גבוה יותר" איננה רצויה, והיא עלולה להביא
11 את דירקטורים במקרים עתידיים לנהוג בצורה מתגוננת שלא בהכרח תיטיב עם
12 החברה. לכן, אין מקום שבית-המשפט ימיר את שיקול-דעתו בזה של נושאי המשרה
13 בטבע, יקבל במקום נושאי המשרה את ההחלטות, ויקבע במקומם מהו האופן בו
14 היה עליהם לפעול לצורך מכירתם של נכסיהם. בנסיבות כאלה אין גם מקום לכך
15 שבית-המשפט יבחן את תוכן החלטותיהם בהקשר זה לגופן.
16
17 33. יש להדגיש כי במקרה דנן, לא זו בלבד שהמבקש לא העלה כל טענה קונקרטית ביחס
18 לניגוד עניינים אפשרי של נושאי המשרה, אלא שהוא אף לא טען כי ההחלטות שהם
19 קבלו לא התקבלו בצורה מיודעת, או כי תהליך קבלת ההחלטות כשלעצמו היה פגום
20 או פסול. כל טענות המבקש נגעו **לתוכן** של ההחלטות, ולעובדה שלגישתו היה נושאי
21 המשרה לפעול באופן שונה מזה בו הם נהגו בפועל.
22
23 המבקש עותר אם כן בין היתר, כי בית-המשפט, במסגרת הליך של תביעה נגזרת של
24 טבע נגד נושאי המשרה בה, יקבע את האופן בו היה עליהם לפעול נוכח הצעתו
25 המשופרת לכאורה של מר אזרואל. ההחלטה האם לקבל הצעה מאוחרת שהוגשה
26 לאחר המועד שנקבע על-ידי טבע כמועד האחרון להגשת הצעות, היא החלטה
27 עסקית גרידא. היא מערבת שיקולים משיקולים שונים (הערכת טבע ביחס לרצינות
28 ההצעה, רצונה של טבע לשמור על מסגרת הזמנים שנקבעה על-ידיה וכיו"ב), והיא
29 ודאי אינה החלטה שבית-המשפט צריך להתערב בתוכנה או לקבל אותה במקומם
30 של הדירקטורים – וזאת ללא כל קשר לשאלה האם בית-המשפט, לו היה נדרש

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

- 1 לקבל את ההחלטה במקום נושאי המשרה, היה מקבל אותה החלטה או החלטה
2 שונה.
3
- 4 34. באופן דומה אין מקום לכך שבית-המשפט יתערב בהחלטתה של טבע לא לערוך
5 הליך תחרותי ביחס לעסקת מפעל משאפים, או להחלטה לגבי אופן עריכת
6 ההתמחרות ביחס למתחם טבע מדיקל. אף אחת מההחלטות האלה אינה החלטה
7 שעל בית-המשפט להתערב בה לגופה, ואין גם מקום לכך שבית-המשפט יבחן באופן
8 ביקורתי את תוכן של איזו מן ההחלטות הללו.
9
- 10 35. בישיבת יום 28.10.2019 העלה ב"כ המבקש את הטענה לפיה ככל שהדבר נוגע
11 לעסקת טבע טבליות, הטענות לגבי כשלים בהליך המכירה הועלו כלפי טבע עוד לפני
12 שהדירקטוריון דן בעסקה ואישר אותה. לכן, כך הוא טען, במהלך הדיון באישור
13 העסקה היה הדירקטוריון מודע לטענות כפי שהן עולות בבקשה הנוכחית. מכאן
14 שהדירקטוריון לא יכול היה לפטור את עצמו מלדון בצורה נאותה בטענות אלה
15 ולטעון לתחולת ההגנה של כלל שיקול-הדעת העסקי.
16
- 17 36. אינני מקבלת את הטענה. אין זה מן הנמנע כי ייתכנו נסיבות בהן העלאת טענות
18 בטרם ביצוע עסקה תשליך על האופן בו בית-המשפט מתייחס לבקשה לצו מניעה
19 זמני הנוגעת להחלטה של דירקטוריון החברה.
20
- 21 אין מקום להרחיב את הדיבור ביחס לאפשרות כזו, מאחר שבמקרה דנן ממילא
22 עסקת מפעל טבע טבליות הסתיימה זה מכבר. זאת ועוד - אינני סבורה כי יש מקום
23 לאפשר לבעל-מניות כמו המבקש דנן למנוע מנושאי המשרה בחברה להשלים
24 עסקאות מכר המקרקעין בהתאם לשיקול-דעתם העסקי, כאשר אין לו כל טענה
25 ביחס לשיקולים זרים שנשקלו על-ידיהם או אף טענה ביחס לתהליך קבלת
26 ההחלטות והמידע שעמד בפני הדירקטורים, אלא רק טענות לגבי תוכן ההחלטה
27 ולגבי האופן בו הוא עצמו סבור כי היה על הדירקטורים לפעול. בעל-מניות בודד
28 אינו זה שאמור לקבל את ההחלטות הניהוליות עבור החברה, והוא אינו יכול לכן
29 להחליף את הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה בהקשר זה.
30

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

37. העולה מכל האמור לעיל הוא כי לאור קיומו של כלל שיקול-הדעת העסקי ומאחר
שהמבקש לא העלה כל טענה שהיא ממנה נובע כי לכלל אין תחולה בנסיבות המקרה
דנן (ואף לא הציג כל ראיה לכך), אין מקום לקבל את בקשתו של המבקש.

הפטור שניתן לדירקטורים על ידי האסיפה הכללית

38. המשיבים הפנו להחלטות שהתקבלו באסיפה הכללית של טבע שבהתאם להן
הדירקטורים ונושאי המשרה בטבע פטורים מאחריות בגין הפרה של חובת הזהירות
כלפיה בהיקף המקסימלי המותר לפי החוק. המשיבים טענו כי בכך בחרו מרבית
בעלי-מניותיה של טבע לוותר על היכולת של החברה לתבוע את נושאי המשרה שלה
בגין החלטות שהתקבלו תוך הפרת חובת הזהירות כלפי החברה. המבקש לא כפר
בעובדות אלה.

המשיבים הדגישו כי הפטור חל גם על החלטה שהתקבלה בהליך רשלני או בלתי-
סביר. הם הוסיפו כי על פי פסיקת בתי-המשפט, כאשר חברה העניקה פטור לנושאי
המשרה שלה מהפרה של חובת הזהירות, בית-המשפט יימנע מלהפעיל ביקורת
שיפוטית על רמת המיומנות ועל אמצעי הזהירות בהם נקטו הדירקטורים ונושאי
המשרה.

הפטור, כך נטען, מעניק במובן זה הגנה רחבה יותר מאשר זו המוקנית לדירקטורים
על פי כלל שיקול-הדעת העסקי, שכן הגנת הפטור חלה בין אם הפרת חובת הזהירות
חלה ביחס לתוכן ההחלטה ובין אם היא חלה ביחס להליך קבלתה (ר' תנ"ג (כלכלית)
35114-03-12 **יהודה אשש נ' יוסף עטיה** (24.06.2015)).

39. לאור הקביעה שלעיל לפיה לא ניתן להטיל אחריות על הדירקטורים לאור תחולתו
של כלל שיקול-הדעת העסקי, יש לקבוע מכוח קל וחומר כי אין להטיל עליהם
אחריות לאור הוראת הפטור. גם מטעם זה אין מקום לכן לקבל את הבקשה.

העדר בסיס ראיתי לטענות המבקש

40. מעבר לכל האמור לעיל, טענותיו של המבקש לפיהן ניתן היה להשיא את הערך
בעסקאות שערכה טבע, מבוססות בחלקן על שמועות או השערות בלבד, וגם מטעם
זה יש לדחות את בקשתו.

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנוסח נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

- 1
2 41. כך למשל, בהתייחס למפעל המשאפים וטבע מדיקל, טען המבקש בסעיף 28 לבקשה
3 כך: "המבקש, אשר התוודע להליך משפטי זה בעקבות פרסומים בתקשורת, שוחח
4 בעניין עם ב"כ העותר [מר אזרואל] (עו"ד מימון אביטן) [...] והתוודע ממנו לעובדות
5 תמוהות נוספות ביחס להתנהלותה של טבע בהליכי מימוש מגרש 'מפעל
6 המשאפים' ו'מתחם טבע מדיקל'".
7
8 בהתבסס על השיחה האמורה עם בא כוחו של מר אזרואל ועל הדברים שנאמרו לו
9 בה, טען המבקש ביחס לעסקת מכירת "מפעל המשאפים" (בסעיף 48 לבקשה) – כי
10 "איש העסקים צדק לגבס [...] ייצג משקיע פוטנציאלי (אחר) אשר התעניין בעצמו
11 ברכישת המקרקעין ('מפעל המשאפים') ואשר היה מוכן לשלם עבור מתחם זה כ-
12 135 מיליון ₪ (הצעה זו תקפה גם היום)".
13
14 42. בהתייחס לעסקת מכירת מתחם טבע מדיקל נטען כי - "המציע אשר התמודד עם
15 חברת חירון (מציע זה אינו מוכר למבקש גם הוא לווה על ידי איש העסקים צדק
16 לגבס) – התבקש לשפר את הצעתו על ידי נציגי טבע בטענה שקיימת הצעה גבוהה
17 יותר; אך הוא הביע נכונות לשפר את הצעתו רק ככל שיתברר לו שאכן טבע אוזנת
18 בהצעה נגדית אמיתית, אולם זו בחרה להתעלם מדרישה זו. לאחר מכן, כשנודע
19 למציע המתחרה על כך כי הצעת חירון היא ההצעה הזוכה [...] ביקש המציע
20 המתחרה לשפר את הצעתו באופן משמעותי בסך של 10-15 מיליון ₪" (ראה סעיף
21 56 לבקשה).
22
23 43. ואולם המבקש לא הציג כל ראיה נוספת שיש בה כדי לתמוך בטענותיו ולהעיד על
24 קיומן של ההצעות הנ"ל. טבע אף כפרה בטענה לפיה הוגשה לה הצעה לרכוש את
25 מפעל המשאפים כנגד סכום של 135 מיליון ₪, וטענה כי לא הוגשה לה כל הצעה
26 כאמור, ודאי שלא הצעה פורמלית ורצינית (ראה סעיף 38 לתשובה).
27
28 44. טענותיו של המבקש לפיהן הנהלת טבע כשלה בהשאת הערך לחברה בעסקאות
29 המכר של מפעל המשאפים ומתחם טבע מדיקל מבוססות אם כן על שמועה בלבד,
30 היינו על דברים שנאמרו למבקש לגישתו על-ידי בא כוחו של מר אזרואל - שלדברי
31 המבקש היה בקשר עם מר לגבס. בנסיבות אלה אינני סבורה כי הוצגה תשתית

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 19-04-44096 בנסיון נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

1 ראייתית ולו ראשונית הנדרשת לצורך קבלת בקשה מכוח סעיף 198א לחוק
2 החברות.

3
4 45. **סוף דבר -** מכל הטעמים שלעיל, הבקשה נדחית.

5
6 אני מחייבת את המבקש לשאת בהוצאות המשיבים בסכום כולל של 40,000 ₪.

7
8 ניתן היום, ה' חשוון תש"פ, 03 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

9
10
11 רות רונן, שופטת

12
13